

СТЕКЛОВ Володимир Андрійович (28. 12. 1863(09. 01. 1864), м. Нижній Новгород, Росія — 30. 05. 1926, с. Гаспра Ялтинського пов. Таврійської губ., нині смт Ялтинської міськради, АР Крим, похований у Ленінграді, нині Санкт-Петербург) — математик. Академік РАН (1912), віце-президент АН СРСР (1919—26). Навчався у Московському університеті (1882—83), закінчив Харківський університет (1887), де відтоді й працював: від 1891 — приват-доцент, від 1896 — екстраординарний, від 1902 — ординарний професор, 1905—06 — декан фізико-математичного факультету; водночас 1893—1904 — у Харківському технологічному інституті. 1893 захистив магістерську дисертацію «О движении твердого тела в жидкости», 1901 — докторську дисертацію «Общие методы решения основных задач математической физики». 1902—06 — голова Харківського математичного товариства. 1906—19 — професор Петроградського університету (нині Санкт-Петербург); 1921—26 — засновник і директор Фізико-математичного інституту АН СРСР (Москва; 1926 присвоєно ім'я С., 1934 розділено на Математичний інститут імені С. та Фізичний інститут імені П. Лебедєва). Редагував журнал «Общие методы решения основных задач математической физики»; засновник «Журнала Ленинградского физико-математического общества» (1926). Основні праці присвячені питанням математичної фізики, механіки, квадратурних формул теорії наближень, асимптотичних методів, теорії замкнутості, ортогональних багаточленів. Проводив дослідження у галузях електростатики, коливань пружних (або квазіпружних) тіл, задач поширення тепла, зокрема описував рівняння у приватних похідних. Теоретично обґрунтував розв'язки

задачі про розповсюдження тепла в неоднорідному стрижні за заданої початкової умови та граничних умов на кінцях стрижнів, а також задачі про коливання неоднорідної струни або стрижня за певних початкових та граничних умов. Дослідив задачу про поширення тепла у випадку тривимірного тіла. Отримав значні результати у розв'язанні задач Діріхле та Неймана. Створив теорію замкнутості ортогональних систем функцій; висунув ідею згладжування функцій. Вивчав питання розкладності за власними функціями задачі Штурма—Ліувілля, удосконалив і розвинув метод Шварца—Пуанкаре. У галузі гідродинаміки досліджував рух твердого тіла в рідині, теорію вихорів, рух еліпсоїда, рух твердого тіла з еліпсоїдальною порожниною, наповненою рідиною.

Основні праці

Les méthodes générales pour résoudre les problèmes fondamentaux // Annales de la Faculté des sciences de l'Université de Toulouse pour les sciences mathématiques et les sciences physiques. Serie 2. 1900. Vol. 2, № 2; Sur les problèmes fondamentaux de la physique mathématique // Annales scientifiques de l'École Normale Supérieure. 1902. Vol. 19; Théorie générale des fonctions fondamentales // Annales de la Faculté des sciences de l'Université de Toulouse pour les sciences mathématiques et les sciences physiques. Ser. 2. 1904. Vol. 6; Problème du mouvement d'une masse fluide incompressible de la forme ellipsoïdale les parties s'attirent suivant la loi de Newton // Annales scientifiques de l'École Normale Supérieure. Serie 3. 1908. Vol. 25; Problème du mouvement d'une masse fluide incompressible de la forme ellipsoïdale dont les parties s'attirent suivant la loi de Newton // Там само. 1909. Vol. 26; Основные задачи математической физики. Петроград, 1922—23. Ч. 1—2; Математика и ее значение для человечества. Москва, 1923; Берлин, 1926.

Рекомендована література

1. Стеглов В. А. Автобіографія // Изв. РАН. 1917. Т. 2;
2. Успенский Я. В. Владимир Андреевич Стеглов // Изв. АН СССР. 1926. Т. 20;
3. Памяти В. А. Стеклова: Сб. Ленинград, 1928;
4. Владимиров В. С., Маркуш И. И. Владимир Андреевич Стеглов — ученый и организатор науки. Москва, 1981;
5. Рыжий В. С. Из истории механико-математического факультета Харьковского университета (до 2011 года). Х., 2014.

В. О. Добровольський, В. С. Рижий

Бібліографічний опис:

Стеглов Володимир Андрійович / В. О. Добровольський, В. С. Рижий // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-883323>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).